

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Ужгородський національний університет»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ

**«Ужгородський національний
університет»**

Протокол № 4 від 23.08. 2021 р.

Голова Вченої ради, в.о.ректора

В.І. Смоланка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Соціологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Кваліфікація: магістр соціології

ПЕРЕДМОВА

1. Освітньо-професійна програма «Соціологія» з підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у складі:

1. Шандор Ф.Ф., д.ф.н., завідувач кафедри соціології та соціальної роботи (керівник робочої групи)
2. Варга Н.І., д.соц.н., доцент кафедри соціології та соціальної роботи
3. Орос О.Б., к.соц.н., доцент кафедри соціології та соціальної роботи
4. Рюль В.О., к.соц.н., доцент кафедри соціології та соціальної роботи
5. Афанасьєв Д.М., к.соц.н., доцент кафедри соціології та соціальної роботи
6. Лошак К.Я., студентка 1-го курсу спеціальності 054 «Соціологія»

2. Фахову експертизу проводили:

Сокурянська Людмила Георгіївна, доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;

Ман Денис Миколайович, заступник голови Закарпатської обласної ради;

Іваць Оксана Михайлівна, кандидат соціологічних наук, заступник директора з науково-дослідної роботи та міжнародної діяльності Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, доцент кафедри менеджменту та інноваційного розвитку освіти.

Освітньо-професійна програма «Соціологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Соціологія» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року № 1556-VII (Редакція від 25.09.2020 року), Постанови КМУ «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти» від 30.12.2015 року № 1187 із змінами та доповненнями внесеними Постановою КМУ № 347 від 10.05.2018 року тощо, Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 054 «Соціологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН України від 5 січня 2021 року № 14.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Соціологія»

зі спеціальності 054 Соціологія

Загальна інформація	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», факультет суспільних наук, кафедра соціології та соціальної роботи
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Ступінь вищої освіти: магістр. Освітня кваліфікація: магістр соціології.
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма «Соціологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 054 «Соціологія»
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС. Термін навчання 1 рік і 4 місяці.
<i>Наявність акредитації</i>	Сертифікат про акредитацію Серія УД №07005202, відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 03.04.2018 р. протокол №129. Термін дії сертифіката до 1 липня 2023 р.
<i>Цикл/рівень</i>	Національна рамка кваліфікацій України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
<i>Передумови</i>	Для здобуття освітнього рівня магістр за освітньою програмою «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» можуть вступати особи, що здобули освітній рівень бакалавр. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Ужгородського національного університету»
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	До чергового перегляду відповідно до терміну дії сертифікату про акредитацію.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre15068
Мета освітньої програми	
Підготувати компетентного конкурентоспроможного фахівця, який здатний розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру з соціології.	
Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</i>	05 Соціальні та поведінкові науки, 054 Соціологія. Цикл нормативних навчальних дисциплін - 64 кредитів ЄКТС, 1920 год. Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки - 26 кредити ЄКТС, 780 год., в тому числі дисципліни вільного вибору студента – 23 кредити ЄКТС, 780 год.
<i>Орієнтація освітньої</i>	Освітньо-професійна програма магістра орієнтована на здобуття

<i>програми</i>	студентами професійних знань, умінь, практичних навичок та інших компетентностей для успішного провадження професійної діяльності у сферах, тією, чи іншою мірою пов'язаних з соціологією.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Загальна освіта в галузі соціології. Акцент на знаннях, вміннях та практичних навичках у сфері суспільної проблематики, врегулювання конфліктів, фасилітації діалогів, медіації (опанування та практичне застосування новітніх методів збору соціологічної інформації, набуття необхідних компетенцій з управління та розв'язання конфліктів, надання ґрунтовних знань щодо нарощування та реалізації соціального капіталу спільнот, формування навичок соціологічного аналізу сучасних соціальних нерівностей, отримання компетенцій здійснення медіації в громадах, освітній сфері тощо). Ключові слова: соціологія, стратегічне планування, методи збору соціологічної інформації, соціальний капітал, управління конфліктами, медіація.
<i>Особливості програми</i>	Програма ґрунтується на загальнонаукових засадах, сучасному вітчизняному і зарубіжному досвіді соціологічної діяльності і підготовки фахівців, орієнтує на компетенції, важливі в подальшій професійній діяльності.
Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Працевлаштування на посадах, пов'язаних з отриманням, обробкою, аналізом та застосуванням соціологічної інформації. Національний Класифікатор України 2010, розділ 2, професіонали, клас розділу 1 https://hrliga.com/docs/327_KP.htm 224 Професіонали в галузі економіки, соціології, археографії, археології, географії, кримінології та палеографії 2442 Професіонали в галузі археографії, археології, географії, кримінології, палеографії та соціології 2442.1 Наукові співробітники археологія, географія, кримінологія, палеографія, соціологія) 2442.2 Археографи, археологи, географи, кримінологи, палеографи та соціологи
<i>Подальше навчання</i>	Навчання за програмою підготовки доктора філософії. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуалізований, творчий підхід, навчання через ознайомчу та виробничу практики.
<i>Оцінювання</i>	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний, модульний, підсумковий контроль у формі усних і письмових іспитів, заліків, захисту рефератів, есе, проектів, практик, курсових робіт, дипломної роботи магістра. Процедура оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається згідно з відповідними положеннями, що затверджені в ДВНЗ «УжНУ»: Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»

	<p>https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357;</p> <p>Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952;</p> <p>Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070;</p> <p>з дотриманням норм академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність в Ужгородському національному університеті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223.</p> <p>Перезарахування кредитів відбувається на основі Положення про визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131.</p> <p>Процедура оцінювання здобувачів вищої освіти також враховує результати неформальної освіти згідно Положення про порядок визнання Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966.</p> <p>Наявна чітка процедура розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти, яка описана в Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти в Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964 та Положенні про порядок оскарження результатів (апеляція) оцінювання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967</p>
Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні задачі соціології дослідницького та/або інноваційного характеру з фокусом на врегулювання конфліктів та посередництво (медіацію).
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт</p> <p>ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК07. Здатність планувати і здійснювати міжособистісну взаємодію.</p> <p>ЗК08. Здатність усвідомлювати проблематику рівних можливостей у суспільстві, зокрема у її гендерних, расових, вікових аспектах.</p>
<i>Фахові компетентності спеціальності (СК)</i>	<p>СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.</p> <p>СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати</p>

	<p>соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.</p> <p>СК03. Здатність проектувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрунтовувати їхню методологію.</p> <p>СК04. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень.</p> <p>СК05. Здатність обговорювати результати соціологічних досліджень та проектів українською та іноземною мовами.</p> <p>СК06. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК07. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми.</p> <p>СК08. Здатність розуміти соціальні процеси, тренди, можливості і виклики соціальних змін в Україні та світі та стратегічно планувати вектор їх руху.</p> <p>СК09. Здатність розв'язувати конфлікти та вести діалог з усіма зацікавленими соціальними суб'єктами.</p> <p>СК10. Здатність виконувати роль медіатора в громадах, освітніх закладах, вирішувати суперечності в позасудовому порядку.</p> <p>СК11. Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.</p>
Програмні результати навчання	
<p>В результаті опанування ОП соціолог повинен:</p>	
<p>ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.</p>	
<p>ПР02. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.</p>	
<p>ПР03. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.</p>	
<p>ПР04. Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.</p>	
<p>ПР05. Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах.</p>	
<p>ПР06. Вільно спілкуватись усно і письмово українською мовою та однією з іноземних мов при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері соціології та суміжних наук у тому числі в контексті співпраці з європейськими та євроатлантичними інституціями.</p>	
<p>ПР07. Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загальнолюдських цінностей.</p>	
<p>ПР08. Зрозуміло і недвозначно доносити знання, власні висновки та аргументацію з питань соціології та суміжних галузей знань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p>	
<p>ПР09. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері соціології, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.</p>	
<p>ПР10. Здійснювати аналіз і синтез, представлення й інтерпретацію числової і нечислової соціологічної інформації.</p>	
<p>ПР11. Проводити аналіз та ідентифікацію конфлікту, визначати можливості та способи інтервенції, медіабельність конфлікту.</p>	
<p>ПР12. Проводити медіаційні сесії, фасилітувати діалоги.</p>	
<p>ПР13. Активно слухати, перефразувати, резюмувати, ставити запитання, аналізувати невербальні прояви комунікації.</p>	
Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Кадрове забезпечення</i>	Склад проектної групи освітньо-професійної програми, професорсько-викладацький склад, який задіяний до викладання

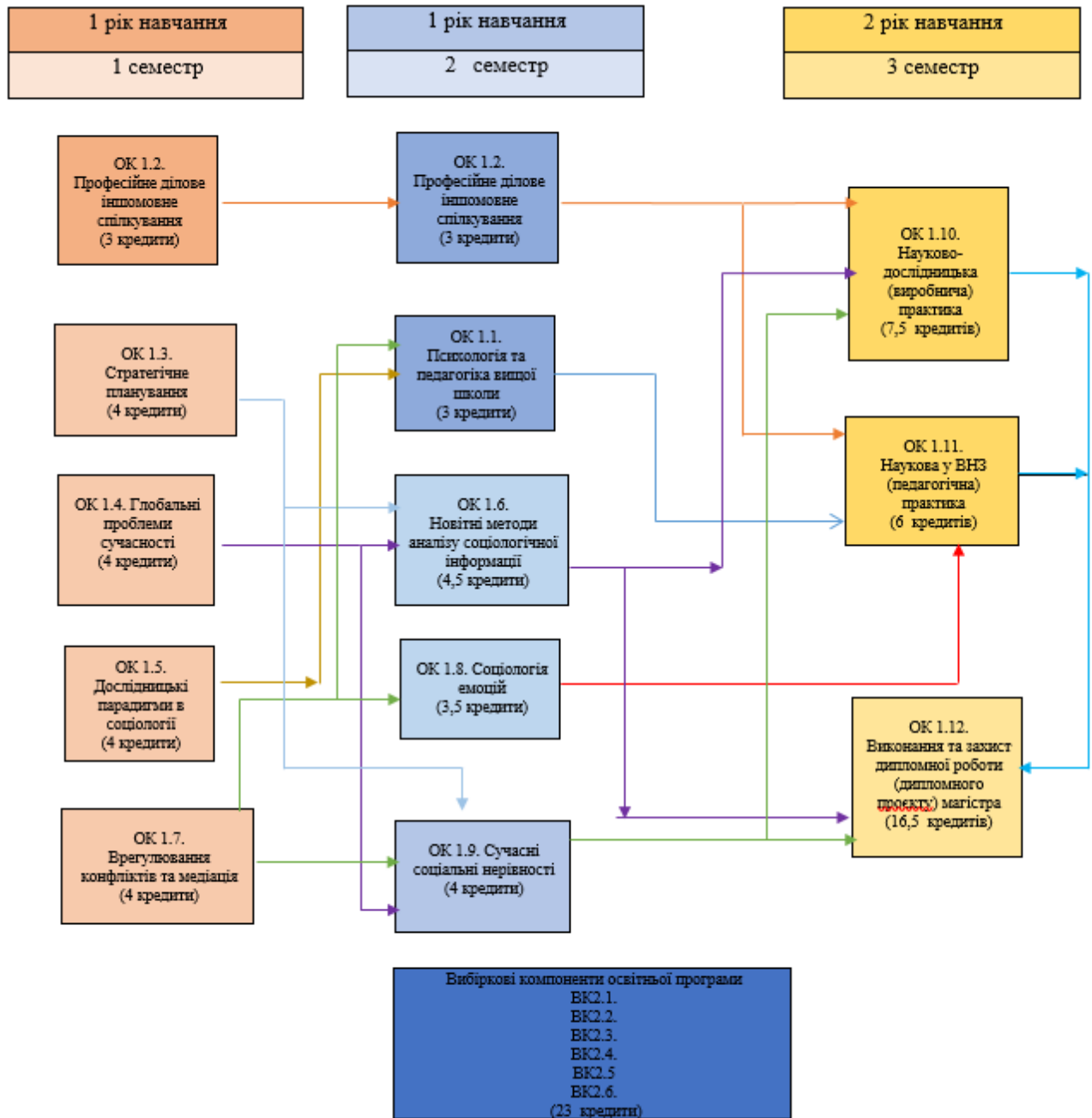
	навчальних дисциплін за спеціальністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребам. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп'ютерні класи факультету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі. Для підготовки здобувачів застосовуються сучасні інформаційно-технічні засоби, завдяки яким студенти мають можливість підвищувати свій професійний рівень, займатися науковими дослідженнями. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантує формуванню визначених ОП компетентностей та програмних результатів.
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	– офіційний веб-сайт http://www.uzhnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу – навчально-методичні комплекси дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт (проектів), дипломних робіт (проектів) тощо
Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Академічна мобільність студентів здійснюється на основі двосторонніх угод, укладених між ДВНЗ «Ужгородським національним університетом» та закладами вищої освіти України.
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Відповідно до Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269 , встановлено загальний порядок організації академічної мобільності студентів. Здійснюється згідно програми міжнародної академічної мобільності «Еразмус +».
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	До ДВНЗ «УжНУ» приймаються іноземні громадяни, а також особи без громадянства, які проживають на території України на законних підставах. Особливості вступу та навчання визначаються Положенням про навчання іноземних громадян у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9378

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1.1	Психологія та педагогіка вищої школи	3	Залік
OK1.2	Професійне іншомовне ділове спілкування	6	Залік, залік
OK1.3	Стратегічне планування	4	Іспит
OK1.4	Глобальні проблеми сучасності	4	Іспит
OK1.5	Дослідницькі парадигми в соціології	4	Іспит
OK1.6	Новітні методи аналізу соціологічної інформації	4,5	Іспит
OK1.7	Врегулювання конфліктів та медіація	4	Іспит
OK1.8	Соціологія емоцій	3,5	Іспит
OK1.9	Сучасні соціальні нерівності	4	Іспит
Практики			
OK1.10	Науково-дослідницька (виробнича) практика	7,5	Диф.залік
OK1.11	Наукова у ВНЗ (педагогічна) практика	6	Диф.залік
Атестація			
OK1.12	Виконання та захист дипломної роботи (дипломного проекту) магістра	16,5	Захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент		67	
Вибіркові компоненти ОП			
ВК2.1.	Підготовка підсумкових документів дослідження / Соціальний капітал локальної спільноти / Соціологія війни	4	Залік
ВК2.2.	Дисципліна з загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін/Математичне моделювання в соціології	3	Залік
ВК2.3.	Аналіз якісних даних / Інформаційна політика та інформаційна безпека / Методика та методи соціологічних досліджень конфліктів	4	Залік
ВК2.4.	Соціологія реклами / Паблік рілейшнз / Соціологія туризму	4	Залік
ВК2.5	Врегулювання конфліктів у сфері освіти та науки / Врегулювання конфліктів та медіація в громаді / Методи ресоціалізації	4	Залік
ВК2.6	Соціологія ризиків / Соціологія старіння / Соціологія міграції	4	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонент		23	

Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми «Соціологія» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра. За умови успішного проходження атестації університет видає документ встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації «Магістр соціології».
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна (дипломна) робота магістра є завершеною розробкою, що відображає інтегральну компетентність її автора. Вона передбачає проведення самостійного дослідження здобувача освітнього ступеня магістр, спрямованого на досягнення сформульованих програмних результатів та набуття відповідних компетентностей в галузі соціології.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації результатів.</p> <p>Робота має бути оприлюднена, перевірена на плагіат за процедурою, що затверджена відповідним Положенням про академічну доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223.</p>
Вимоги до публічного захисту	Здійснюється відкрито і публічно

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми.

	Загальні компетентності								Фахові компетентності										
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11
OK1.1	+		+					+	+	+							+		
OK1.2			+	+				+		+			+			+			+
OK1.3	+	+			+			+	+		+				+	+			
OK1.4	+		+	+				+	+	+					+	+	+		+
OK1.5	+								+	+			+			+			
OK1.6	+	+	+		+	+			+	+	+	+	+	+	+				
OK1.7	+	+	+	+				+	+					+		+	+	+	+
OK1.8	+				+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
OK1.9	+		+					+	+		+				+	+			
OK1.10					+	+	+			+	+	+	+	+	+			+	
OK1.11					+	+	+			+	+	+	+	+	+			+	
OK1.12	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+				

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми.

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12	ПРН13
OK1.1		+		+				+			+		
OK1.2	+				+	+							+
OK1.3	+	+	+	+	+								
OK1.4	+	+	+	+			+			+			
OK1.5	+			+	+			+	+		+		
OK1.6	+	+		+	+		+			+		+	
OK1.7		+				+	+				+	+	+
OK1.8	+	+			+			+			+		+
OK1.9	+	+	+							+			
OK1.10	+		+	+	+	+	+		+	+		+	
OK1.11		+		+	+	+		+			+	+	+
OK1.12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+